

Mariusz Kamiński

DBN.WP.416.3.2021.JC

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo z dnia 6 września br. (L. dz. IV.7214.48.2019.DZ), dotyczące problemu braku właściwego standardu ochrony osób eksmitowanych z nieruchomości będących w dyspozycji m.in. służb specjalnych, w kontekście wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 października 2017 r. w sprawie o sygn. K 27/15, przedstawiam następujące stanowisko w zakresie właściwości Ministra – Koordynatora Służb Specjalnych.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin* (Dz.U. z 2020 r. poz. 723) funkcjonariusze zwolnieni ze służby, uprawnieni do policyjnej emerytury lub renty, mają prawo do lokalu mieszkalnego będącego w dyspozycji odpowiednio ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Sprawiedliwości lub podległych im organów, albo Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, w rozmiarze przysługującym im w dniu zwolnienia ze służby (do mieszkań tych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące lokali mieszkalnych dla funkcjonariuszy). Opisane prawo do lokalu mieszkalnego przysługuje również członkom rodzin uprawnionym do renty rodzinnej po funkcjonariuszach, którzy w chwili śmierci spełniali warunki wymagane do uzyskania emerytury lub renty policyjnej, oraz po zmarłych emerytach i rencistach (art. 29 ust. 2 ww. ustawy). Należy podkreślić, że zgodnie z art. 29 ust. 3 wskazanej ustawy prawo do lokalu mieszkalnego przysługuje do czasu przydzielenia zastępczego lokalu mieszkalnego, nie krócej jednak niż na czas posiadania uprawnień do policyjnej renty rodzinnej.

Z informacji udzielonych przez szefów służb specjalnych wynika, że dotychczas w tych służbach nie wystąpił problem eksmisji osób „na bruk”, w przypadkach gdy na drodze przymusu państwowego (egzekucji administracyjnej) jest wykonywany, wynikający z decyzji

administracyjnej, obowiązek opróżnienia nieruchomości lub lokalu, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych zobowiązanego i jego domowników.

W niektórych służbach, w szczególności Służbie Wywiadu Wojskowego (SWW), problem ten nie mógł się pojawić, ponieważ od dnia jej utworzenia aż do chwili obecnej w dyspozycji Szefa SWW nie było lokali mieszkalnych przeznaczonych na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych funkcjonariuszy, w odniesieniu do których podstawą nawiązania stosunku najmu byłaby decyzja administracyjna Szefa SWW.

Natomiast w przypadku Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w przeszłości dochodziło wprawdzie do wydawania ostatecznych decyzji administracyjnych o opróżnieniu lokalu, ale miały one jedynie na celu wyeliminowanie sytuacji zajmowania lokalu mieszkalnego przez osoby do tego nieuprawnione, posiadające zarazem prawo do innego lokalu lub możliwości finansowe nabycia takiego lokalu. Przykładem może być sytuacja, w której organ powziął informację, że osoba uprawniona do zamieszkiwania w lokalu służbowym nie zajmuje go i jednocześnie posiada lokal mieszkalny położony w miejscowości pobliskiej oraz mieszka w nim, a lokal pozostający w dyspozycji ABW przekazała osobom trzecim, które nie powinny go zajmować.¹ Należy przy tym podkreślić, że sytuacje, w których dochodziło do eksmisji z lokali znajdujących się w dyspozycji ABW, dotyczyły osób dysponujących innymi lokalami mieszkalnymi, nie stanowiły zatem „eksmisji na bruk”, a miały jedynie na celu prawne i faktyczne uregulowanie statusu lokali znajdujących się w dyspozycji ABW.

Niemniej, niezależnie od faktu, że problem eksmisji „na bruk” w służbach specjalnych nie występował, podzielić należy zapatrywanie, że zagadnienie to, mimo bezpośrednich skutków wynikających z wyroku TK w sprawie K 27/15, wymaga działań o charakterze legislacyjnym. Mając na uwadze istotę problemu, polegającą na braku odpowiednich przesłanek zakazu wykonywania tytułów wykonawczych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, naturalne wydaje się, że zmiany legislacyjne objąć powinny przede wszystkim ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (Dz.U. 2020 r. poz. 1427 ze zm.). Dlatego też w tym zakresie należy opowiedzieć się za kontynuacją prac rozpoczętych przez Senat RP IX kadencji w postaci projektu ustawy *o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw* (druk nr 1064).

Z poważaniem

z upoważnienia Ministra

Stanisław Żaryn

Dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Narodowego

Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹ W tej sprawie został wydany przez WSA w Warszawie wyrok z dnia 17 kwietnia 2015 r. (sygn. akt II SA Wa 1759/2014), oddalający skargę na decyzję Szefa ABW w przedmiocie nakazu opróżnienia lokalu mieszkalnego, utrzymany w mocy wyrokiem NSA z dnia 2 czerwca 2016 r. (sygn. akt 1 OSK 2306/2015), skutkiem czego ww. wyrok WSA w Warszawie stał się prawomocny od dnia 2 czerwca 2016 r.